

Lapin kaivannaisalan yhteistyön käynnistys ja kansainvälistyminen

Kehittämistavoite: Lapissa on oma Mining Hub –malli, jonka avulla toteutetaan kaivannaisalueen vastuullista yhteistyötä.

Ma 27.3.2023

Lapin liiton hallitus

Taustaa

- Eurooppalainen vihreän kehityksen ohjelma ohjaa vihreään siirtymään ja ilmastoneutraalisuuteen.
- Euroopan unionin raaka-aineomavaraisuus vs. alueemme raaka-ainevarannot. (EU critical raw minerals act).
- Lapin toimijakentällä hyvät edellytykset taloudellisen ja tutkimuksellisen toiminnan kehittämiseen. Pohjan luonti olemassa olevien yritysten kasvulle, uusien yritysten ja työpaikkojen syntymiselle.
- Lapissa kaivannaisalalla on tehty ja tehdään alueellista yhteistyötä eri tulokulmista.
  - Kaivos- ja teollisuuspalveluiden (KATEPAL-verkosto), Kaivos- ja teollisuusklusteri (ennakoinnin toimialaklusteri), Lapin kauppakamarin kaivosvaliokunta, Arktinen teollisuus ja kiertotalousklusteri, useita EU rahoitteisia hankkeita ym.
- Toimiala näkyy vahvasti Lappi sopimuksessa ja myös älykkään erikoistumisen strategiassa.

Meillä tarve, kiinnostus ja mahdollisuus nykyistä merkityksellisempään yhteistyöhön!

Poimintoja kehittämistarpeista ...

Korkia Consulting – selvitys kaivoksia palvelevasta arvoketjusta Lapissa (12/2022)

...Pitäisi olla foorumeita missä voitaisiin yhdessä näitä asioita ja haasteita pohtia.

...Jonkun on otettava rooli joka yhdistää kaikki saman pöydän ääreen ratkaisemaan eri haasteita.

...**Lapin liitolla ja ELY-keskuksilla on eri tavalla vipuvoimaa** kuin yksittäisillä yrityksillä tai teollisuuden alalla toimia toimijoiden **yhteen kokoavana tahona**.

...**Lapin Liiton rooli voisi olla yhdistää eri sidosryhmiä toisiinsa ja pohtia osaamistarpeita** jotka korostuu toimialan yrityksissä. Jatkossa myös TKI innovaatiokyvykkyyden pohtiminen.

...Geopoliittisten muutosten takia Pohjoismaiden pohjoiset osat ovat muuttuneet EU:ssa todella tärkeiksi ja meidän on se kyttävä tämä ymmärtämään. Tästä **on oltava yhteinen tahtotila mitä Lapin kaivosteollisuuden halutaan olevan**.

...Eli se missä **Lapin Liitto voisi olla aktiivinen ja rakentaa kumppanuuksia** kauppakamarin kautta niin on tällöisen rahoitus projektiasiantuntijuuden rakentaminen.

...Alan ihmiset yrittää saada enemmän hyväksyntää, mutta vastaanotto on niin tyrmäävää niin kaikki haluavat pysyä pois yleisestä keskustelusta.

...Vastakkainasettelu kaivosteollisuuden, matkailun ja porotalouden kanssa on todella voimakas, mikä hidastaa kaikkea kehitystä ja yleistä keskustelua. **Vuoropuhelua olisi kuitenkin kyttävä käymään ja löytämään ratkaisuja**, sillä nyt aikaa menee vain tappelemiseen.

Mitä tehdään?

Hankkeessa fasilitoidaan kaivannaisalan alueellisen yhteistyön ja kansainvälisen verkoston vahvistamista.

Kaivannaisalan verkostoyhteistyö tukee:

- Elinkeinoelämän tarpeista lähtevää tutkimus, kehittämis- ja innovaatio (TKI) -toiminnan kasvua.
- Toimijoiden yhteistyötä kehittää alueellisiin vahvuuksiin perustuvia palveluita ja tuotteita koko arvoketjussa.
- Kansallista ja kansainvälistä verkostoitumista ja EU-rahoituksen hankintaa.

Miten hankkeessa toteutettava Lapin kaivannaissalan verkostoyhteistyö parantaa alueen TKI-yhteistyötä?

- Tuo yhteen toimialan innovaatioekosysteemin toimijat: yritykset, tutkimusorganisaatiot, koulutuksen järjestäjät ja viranomaiset.
- Antaa yhteiskehittämisen alustan, jossa mahdollisuus jakaa ja kehittää toimialan taitoja vastaamaan teollisuuden muutosprosesseihin.
- Kiinnittää kaivannaistoimialan toimijat Lapin älykkään erikoistumisen prosesseihin.

Mitä lisäarvoa kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö tuo Lapin alueelle?

- Liittää alueen toimijat Eurooppalaisten kaivannaisalueiden verkostoon ja muihin tärkeisiin yhteistyöverkostoihin (mm. EIT Raw Materials).
- Auttaa eri EU rahoituslähteiden tavoitteelliseen hyödyntämiseen.
- Vahvistaa Lapin alueen ääntä EU tason aloitteisiin vastaamisessa.
- Tuo näkyvyyttä.

Hankkeen työpaketit:

1. Alueellisen kaivannaisalan yhteistyön käynnistäminen ja alueellisen profiilin nostaminen. Tilannekuva kaivannaisalan toimijoiden yhteistyöpotentiaalista, vahvuuksien yhteensovittaminen, elinkeinolähtöisen yhteistyömallin käynnistäminen.
2. Tiedon tuottaminen Lapin roolista EU:n kriittisten raaka-aineiden vastuullisessa toimitusketjussa. Toimialan näkyvyyden lisääntyminen alueella, kansallisesti ja EU-tasolla.
3. KV yhteistyön lisääminen ja aluetoimijoiden linkittäminen eurooppalaisten kaivosalueiden kumppanuuteen.
4. Eurooppalaisten kaivosalueiden älykkään erikoistumisen kumppanuuden hallinnon ja johtamisen strateginen kehittäminen.

Hankkeen tuloksena mm.

- Lappilainen malli alueellisesta kaivannaisalan yhteistyöstä on käynnistetty (Mining Hub).
- Älykkään erikoistumisen mukainen kaivannaisalan osaamis- ja innovaatioekosysteemin toiminnan käynnistämisen edellytykset kartoitettu.
- Lappilaiset kaivannaisalan toimijat (kunnat, yritykset, TKI, oppilaitokset) ovat vahvemmin kiinnittyneitä eurooppalaisten kaivosalueiden älykkään erikoistumisen kumppanuuteen.

Milloin ja millä?

- Hanke toteutetaan ajalla 1.4.2023 - 31.3.2026
- Hankkeen varsinaiset kohderyhmät ovat Lapin kunnat, seutukunnat, kuntien kehittä-misorganisaatiot, alueella olevat tutkimuslaitokset, Lapin korkeakoulukonserni, toisen asteen oppilaitokset, Lapin ELY-keskus, Lapin kauppakamari, kaivannaisalan arvoverkoston yritykset.
- Hankkeen kokonaisbudjetti on 636 918 €, josta Lapin liiton omarahoitusosuus on 63 692 €.

